

BILTEN

IEA: Još tri godine nestabilnog tržišta električne energije

Kako obuzdati cene?

Zemlje EU potrošile 21 milijardu evra za smirivanje cena energije

Izvestilac EU parlamenta traži drastične promene CBAM-a

CBAM će prepoloviti izvoz struje sa Balkana do 2040. godine

EU Parlament želi kazne za zemlje koje izbegavaju smanjenje emisija

Evropska industrija uglja zaostaje na putu ka neto nuli, kaže studija

SADRŽAJ

IEA: Još tri godine nestabilnog tržišta električne energije	OVDE
Zemlje EU potrošile 21 milijardu evra za smirivanje cena energije.....	OVDE
U Sloveniji nesaglasnost kako odgovoriti na visoke cene energije	OVDE
Evropa: Prosečna cena električne energije za dan unapred - nedelja 3.- 9. januara 2022.	OVDE
Prosečne kliring cene električne energije u regionu JIE – nedelja 3.-9. januar 2022.	OVDE
EU Parlament želi kazne za zemlje koje izbegavaju smanjenje emisija	OVDE
Izvestilac EU parlamenta traži drastične promene CBAM-a	OVDE
CBAM će prepoloviti izvoz struje sa Balkana do 2040. godine – studija	OVDE
Nemačka: Prirodni gas da, nuklearna energije ne u zelenu taksonomiju	OVDE
Nemačka prvi put neto uvoznik električne energije?	OVDE
Francuska ograničava industriji potrošnju struje tokom zime	OVDE
Evropska industrija uglja zaostaje na putu ka neto nuli, kaže studija	OVDE
Poljska može, mada teško, blokirati klimatski paket EU – Vicepremijer	OVDE
Poljska odbija da plaća presudu za rudnik uglja - EU uzima iz budžeta za Varšavu	OVDE
Vlada Rumunije proširuje subvencije, ali i ograničenje cena energije	OVDE
Tržišta gasa ostaju stegnuta u naredne dve godine: EnergyQuest	OVDE
EU pregovara sa alternativnim snabdevačima gasom	OVDE
Gasprom odbio zahtev Moldavije za odloženo plaćanje.....	OVDE

IEA: Još tri godine nestabilnog tržišta električne energije

PARIZ - Globalni porast potražnje za energijom mogao bi izazvati još tri godine nestabilnosti tržišta i rekordno zagađenje iz elektran ukoliko zemlje ne izvrše velike promene u načinu na koji proizvode električnu energiju, upozorila je Međunarodna agencija za energiju (IEA), piše londonski **Guardian**.

IEA je u najnovijem izveštaju prenela da je prošle godine zabeležen drugi najveći globalni porast potražnje za električnom energijom ikada, što je dovelo do prekida u snabdevanju strujom u velikim ekonomijama i do istorijskih visokih cena električne energije i rekordnih emisija.

U godišnjem izveštaju IEA o električnoj energiji navedeno je da bi se to moglo nastaviti još tri godine, s ozbiljnim posledicama za potrošače i ekonomije ukoliko ne dođe do brzih strukturnih promena u načinu proizvodnje električne energije.

IEA je utvrdila da je svetska potražnja za električnom energijom porasla za 6 posto prošle godine, nakon globalnog ekonomskog oporavka od recesije izazvane pandemijom 2020., što je najveći porast od 2010. kada su ekonomije počele da se oporavljaju od globalne finansijske krize. Ukupni porast potražnje za električnom energijom iznosio je preko 1.500 teravat-sati, najveći do sada.

Otprilike polovina rasta potražnje za električnom energijom otpada samo na Kinu, gde je potrošnja porasla za otprilike 10% u odnosu na 2020.

Globalno opterećenje elektroenergetskih sistema dovelo je i do rekordnih emisija iz proizvodnje električne energije jer se ekonomije okreću

jeftinijim elektranama na uglj kako bi zadržale sve veće troškove.

„Kreatori politike sada bi trebalo da preuzmu mere kako bi ublažili uticaje na najugroženije i pozabavili se temeljnim uzrocima“, rekao je direktor IEA, Fatih Birol. „Veća ulaganja u tehnologije niske emisije ugljenika, uključujući obnovljive izvore energije, energetske efikasnost i nuklearnu energiju – uz širenje robusnih i pametnih električnih mreža – mogu nam pomoći da se izvučemo iz današnjih poteškoća.“

OIE ne mogu zadovoljiti rast potražnje

Izveštaj IEA pokazuje da su obnovljivi izvori energije porasli za 6% u 2021., ali to povećanje nije bilo u stanju da drži korak s porastom potražnje jer su se ekonomije ponovo otvorile nakon iznenadnih blokada Covid-19 koje su ugušile ekonomski rast.

Kako bi zadovoljile porast potražnje za električnom energijom, elektrane na uglj proizvele su 9% više električne energije prošle godine, ili više od polovine globalnog povećanja potražnje za električnom energijom, da bi dosegle vrhunac svih vremena kako je gas postao skuplji. Električna energija proizvedena u gasnim elektranama prošle godine je porasla za 2%, prema podacima IEA, dok je proizvodnja u nuklearnim elektranama porasla za 3,5%,.

Povratak na prljavije izvore električne energije uzrokovao je da se ukupne svetske emisije ugljen-dioksida (CO₂) iz proizvodnje električne energije popnu za 7 posto na novi najviši nivo nakon što su opadale u prethodne dve godine, saopštila je IEA.

Birol je upozorio da će se emisije iz proizvodnje električne energije morati da smanji za 55% do 2030. ako se svet nada da će ostvariti cilj "neto nula ugljenika" do 2050. godine.

Zemlje EU potrošile 21 milijardu evra za smirivanje cena energije

AMIENS (Francuska) - Zemlje Evropske unije dodelile su više od 21. milijardu evra za ublažavanje posledica visokih cena energije u računima potrošača, saopšteno je iz Evropske komisije, koja nije za reformu tržišta električne energije, ali razmatra "može li se sistem poboljšati".

"Države članice dodelile su više od 21.000 miliona evra za pomoć ugroženim potrošačima", izjavila je evropska komesarka za energetiku, Kadri Simson

(foto) i naglasila da je "kutija alata" koju je Komisija predložila prošle jeseni za rešavanje nestašice energije "i dalje referenca", a

zemljama EU nudi „manevarski prostor“.

Odgovor zajednice na visoku cenu prirodnog gasa i njegove efekte na cenu električne energije ide kroz granični sistem, gde najskuplja proizvodna tehnologija određuje cenu ostatka i uključuje niz poreskih i mera pomoći prema važećim propisima zajednice, prenosi **AFP**.

Dva suptotstavljena bloka zemalja

Nekoliko zemalja, poput Španije, Francuske ili Italije, zahtevalo je od Komisije vanredne mere za rešavanje eskalacije cena prirodnog gasa koja podseća na naftnu krizu iz 70-ih godina, mere kao što je ograničavanje maksimalne cene po kilovatu koju plaća potrošač.

Međutim, drugi blok, na čelu s Nemačkom i Holandijom, koji podržava Evropska komisija, u potpunosti se protivio remećenju tržišta jer smatraju da bi to obeshrabrilo konkurenciju.

Međutim, postojanost nestašice prirodnog gasa i geopolitičke napetosti oko Moskve potresa scenu.

"Okvir s alatima bio je korisno, ali ne i održivo rešenje, a energetska tranzicija može iscrpeti resurse", izjavila je francuska ministarka za ekološku tranziciju Barbara Pompili, posle sastanka sa ministrima ekologije i energetike iz EU proteklog vikenda u francuskom gradu Amiensu.

Pompili (foto - levo) je upozorila da bi Evropsku uniju fosilna goriva "mogla izigrati u narednim godinama".

Na istoj konferenciji za štampu, komesarka Simson je rekla da je na sastanku razgovarano o predloženim opcijama „u postojećem zakonodavnom okviru ... sagledavajući propuste i prednosti trenutnog tržišta električne energije.”

Potpredsednica vlade Španije i ministarka za energetska tranziciju, Teresa Ribera (foto), je uočila izvesnu promenu stava među onima koji se odupiru intervenciji na tržištima, pozicijama koje su pre nekoliko nedelja delovale zacementirano.

"Mislim da ima pomaka, mislim da je Komisija svesna da mora preduzeti neke korake", rekla je Ribera za agenciji **EFE**.

Španska ministarka insistirala je da je potrebno primeniti "vanredne, privremene i hitne" evropske mere za rešavanje krize cena energije.

"Ovu krizu moramo pretvoriti u priliku da unapredimo sadašnju regulaciju energetskog tržišta, izgrađenu uveliko pre zelene revolucije koju doživljavamo", istakla je Pompili.

U svakom slučaju, pobornici i protivnici reforme, kao i Evropska komisija, sačekaju u aprilu izveštaj Agencije za saradnju energetskih regulatora (ACER) kako bi imali precizne, proučene i dokumentovane elemente za rešenje problema tržišta", rekla je francuska ministarka.

U Sloveniji nesaglasnost kako odgovoriti na visoke cene energije

LJUBLJANA – Grupa opozicionih poslanika podnela je predlog Zakona o privremenim merama za sprečavanje energetske siromaštva Parlamentu Republike Slovenije, kao odgovor na aktuelnu situaciju na energetskim tržištima i povećanje cena energije, prenosi agencija **STA**.

Predloženo je uvođenje energetskih "kredita" - vaučera, koji bi bili namenjeni ublažavanju posledica visokih cena energije ili za potpuno ili delomično plaćanje računa domaćinstava za električnu energiju, daljinsko grejanje, gasa za grejanje i kuvanje i goriva.

Kredit bi bio privremen i namenjen domaćinstvima s najnižim primanjima, dok bi energetske kredite korisnici dobijali od Finansijske uprave Republike Slovenije i naplatili ga unovčavanjem računa za energiju.

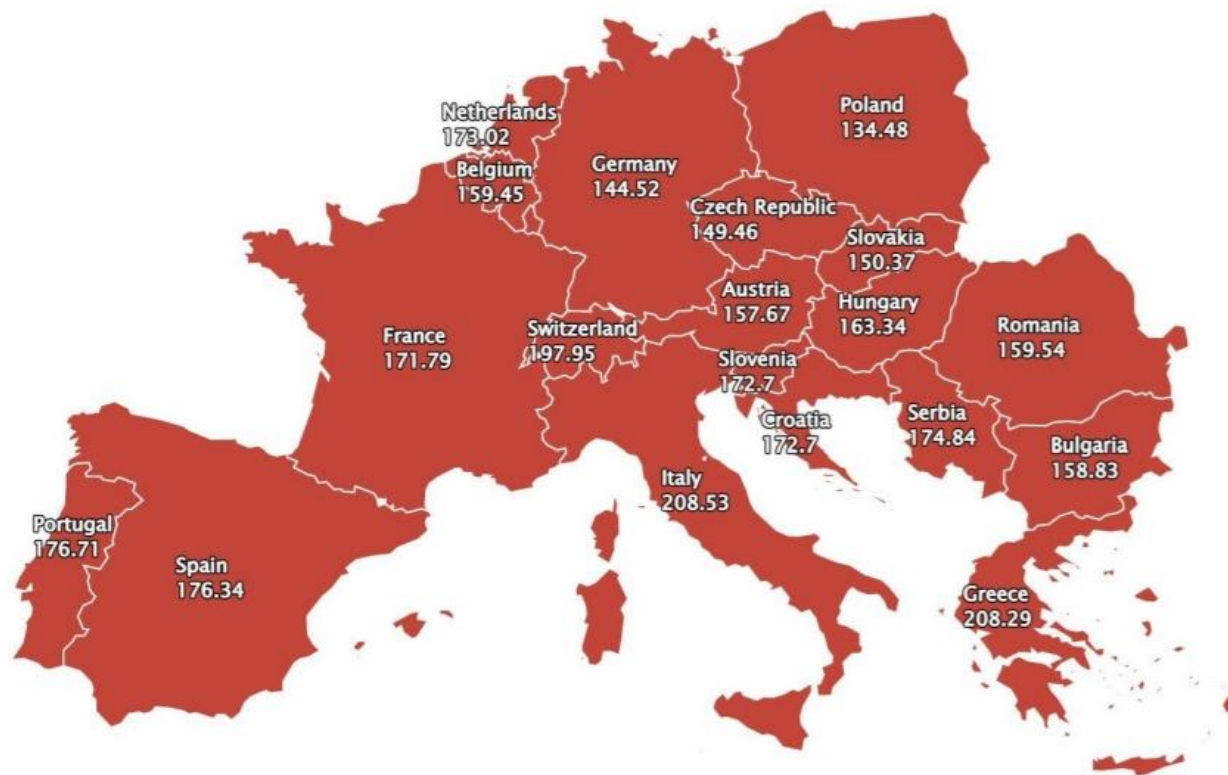

Vlada smatra da predlog zakona ne odgovara na sva otvorena pitanja pa ga ne podržava. Ministar infrastrukture Jernej Vrtovec najavio je da će narednih dana biti predstavljene mere za ublažavanje posledica skoka cena energenata. Vlada je prošle nedelje odlučila da produži privremenu regulaciju cene lož ulja za tri meseca i donela novu uredbu o cenama naftnih derivata, kojom se i dalje ograničavaju marže distributera na najviše šest centi po litri.

U januaru je cena daljinskog grejanja u Sloveniji u devet pala na prosečno 113,87 EUR/MWh ili 5,65% manje nego u decembru.

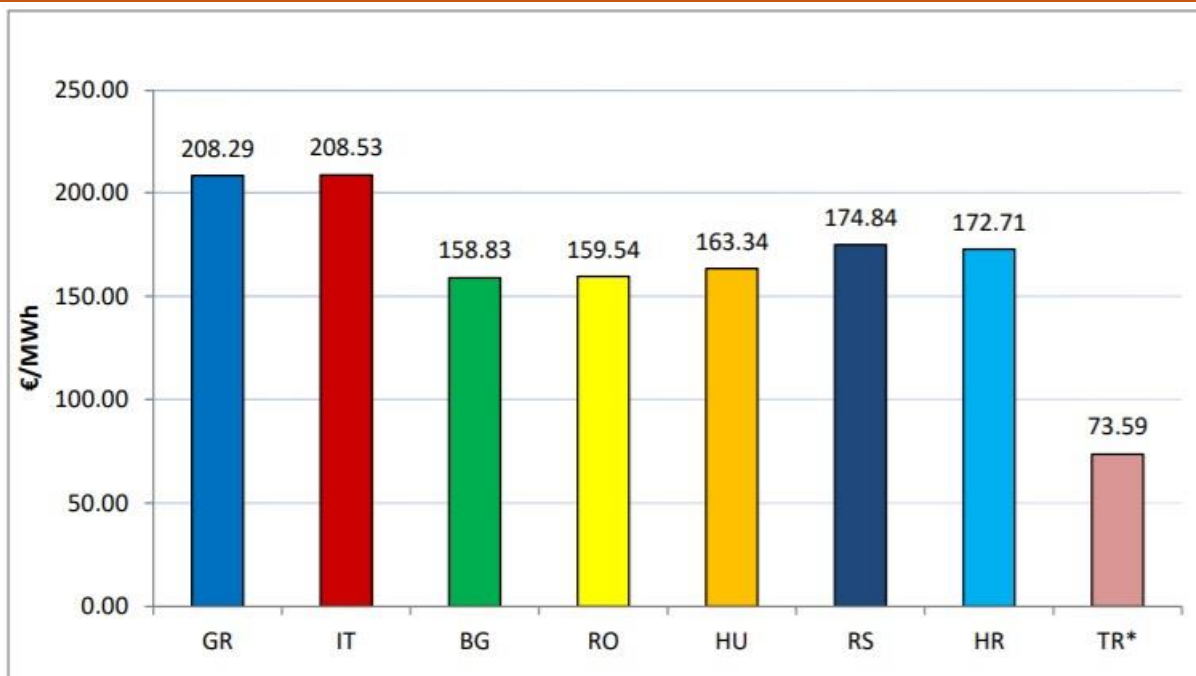
Evropa: Prosečna cena električne energije za dan unapred - nedelja 3.- 9. januara 2022.

Izvor: IENE

EUR/MWh

Prosečne kliring cene električne energije u regionu JIE – nedelja 3.-9. januar 2022

EU Parlament želi kazne za zemlje koje izbegavaju smanjenje emisija

STRAZBUR - Evropi su potrebna strožija pravila i finansijske kazne kako bi se osiguralo da svaka zemlja smanji svoje emisije stakleničkih gasova ako EU želi da ispuni klimatske ciljeve bloka, smatra glavni zakonodavac u Evropskom parlamentu zadužen za tu oblast.

Evropska komisija predložila je prošlog leta nadogradnju nacionalnih ciljeva emisija koje je odredio Brisel za svaku državu članicu EU.

Neto nulti cilj za svaku zemlju pojedinačno

U prvom nacrtu amandmana Evropskog parlamenta na taj predlog, koji je video **Reuters**, navodi se da bi Komisija do 2026. godine trebalo da odredi put za svaku zemlju kako bi ostvarila svoj cilj emisija i na kraju imala neto nulte emisije do 2050. godine. Komisija bi tada predložila zakone za postizanje tih ciljeva.

Za sada se predviđa da se neto nulti cilj za 2050. primjenjuje se na nivou celog bloka. Parlament je pokušao da to promeni u uslov za svaku državu članicu na njenom terenu, ali je odbačen u pregovorima sa zemljama EU.

"Evropa neće moći postići klimatske ciljeve osim ako

svaka država članica ne doprinese", rekla je švedska poslanica Džesika (Jessica) Polfjard (foto), vodeći pregovarač u

parlamentu o tom predlogu.

Zemlje koje ne ispunjavaju svoje ciljeve u pogledu emisija moraju podneti plan mera kako bi se vratile na pravi put, navodi se u amandmanima Parlamenta.

Zemlje EU, uključujući Poljsku i Bugarsku, nisu postavile nacionalne ciljeve za neto nultu emisiju. Druge, uključujući Nemačku i Švedsku, imaju za cilj dostići neto nula godina pre roka za EU 2050. godine.

Finansijske kazne za neposlušne?

Polfjard je takođe predložila finansijske kazne za zemlje koje propuste svoje ciljeve emisije. Za svaku tonu CO2 koja zemlja emituje iznad svog cilja, suočila bi se sa naknadom 1,25 puta većom od prosečne cene ugljenika u EU u poslednje tri godine.

Evropski parlament ima za cilj da svoje amandmane završi do leta. Zatim mora pregovarati o konačnim pravilima sa 27 država članica EU.

Izvestilac EU parlamenta traži drastične promene CBAM-a

STRAZBUR - Poslanik Evropskog parlamenta zadužen za pregovore o predstojećoj evropskoj prekograničnoj taksu na CO2 preporučio je drastične promene tog mehanizma, uključujući brže uvođenje i dodavanje više proizvoda u opseg nacrtu zakona.

U julu prošle godine, Evropska komisija je predložila mehanizam za granično prilagođavanje CO2 (eng. Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM) kako bi se odredila cena na uvoz roba sa velikim učešćem ugljenika. Predlog ima za cilj da zaštiti preduzeća iz EU od neloyalne konkurencije i spreči takozvano prelivanje ugljenika, gde se kompanije sele iz Evrope u zemlje u kojima je jeftinije zagađivati.

Predlog je sada u rukama Evropskog parlamenta i država članica EU, koje će morati da se dogovore o zajedničkom tekstu pre nego što namet postane stvarnost.

Zakonodavac zadužen za pregovore u Parlamentu, Mohamed Čahim (Mohammed Chahim) iz grupe levičarskih socijalista i demokrata (S&D), nije mnogo okolišao sugerišući poboljšanja predloga Komisije u nacrtu izveštaja koji je vidio **Euractiv**.

Emisije iz električne energije na udaru CBAM?

Jedan amandman koji je podneo Čahim je proširenje obima nameta. Prema predlogu izvršne vlasti EU, proizvodnja željeza i čelika, cementa, gnojiva, aluminijuma i električne energije bila bi pokrivena CBAM-om.

Čahim želi da prošir tu listu i uključiti organske hemikalije, vodonik i polimere. Njegov izveštaj takođe ima za cilj indirektnu emisiju, tako što ih uključuje u proračun intenziteta ugljenika uvezenih proizvoda. To je nešto što je Evropska komisija želela da sagleda tek u budućim revizijama zakona.

“Indirektnu emisiju, kao što su emisije iz električne energije, takođe treba pokriti CBAM nakon pilot faze”, rekao je Čahim.

Uz to, on poziva da namet stupi na snagu ranije nego što je predložila Evropska komisija. Njegov predlog predviđa da je probni period skraćen za godinu dana i da se namet u potpunosti implementira do početka 2025. umesto 2026.

Ukidanje besplatnih dozvola već 2028?

Njegov izveštaj takođe zahteva finansijsku podršku za najmanje razvijene zemlje kako bi im pomogla da se dekarbonizuju i poziva na ukidanje besplatnih dozvola za emisije već do 2028., daleko ranije od predloga Komisije prema kojem bi se one postupno ukidale sredinom 2030-ih.

Ovo je odmah izazvalo burnu reakciju u delu privrede koja je korisnik besplatnih dozvola, čime Evropska komisija nastoji da spreči prelivanje CO2 iz industrija u Evrope u zemlje sa blažim klimatskim zakonima.

U nacrtu se takođe ponovo osmišljava sistem po kojem bi se CBAM sprovodi. Prema predlogu Evropske komisije, svaka zemlja EU bi bila odgovorna za rešavanje uvoznih naknada.

Čahim, međutim, želi ovo centralizovati i stvoriti “CBAM autoritet” na nivou EU za sprovođenje nameta. Time bi se izbeglo da kompanije izigravaju sistem tako što svoje proizvode uvode na unutrašnje tržište EU kroz zemlje s najmanjim kapacitetom za nadzor uvoza.

CBAM će prepoloviti izvoz struje sa Balkana do 2040. godine – studija

BERLIN - Zapadni Balkan i ostatak Energetske zajednice imaju priliku da odgode uvođenje nameta za izvoz električne energije u EU do 2030. godine, navodi Agora Energiewende u novom izveštaju.

To podrazumeva integraciju s tržištem električne energije EU kroz spajanje i usklađivanje s relevantnim ciljevima i zakonodavstvom, navodi nemački istraživački centar za klimu.

Zemlje u regionu imaju manje od jedne decenije da uđu u sistem EU za trgovinu emisijama (ETS) ili da implementiraju sopstvene šeme cena ugljenika. Potpuno kompatibilan sistem bi im omogućio da u potpunosti izbegnu CBAM i zadrže prihod. U suprotnom, sredstva će biti usmerena u budžet EU i klimatske akcije njenih država članica, prenosi portal BGEN.

U svojim preporukama, Agora navodi da bi se EU trebala obavezati da će prihode CBAM-a koristiti za tehničku pomoć i transfer znanja zemljama koje razvijaju cene ugljenika.

EU je glavni trgovinski partner zemalja Zapadnog Balkana. Agora je upozorila da bi granična taksa na CO2 smanjila izvoz robe sa visokim intenzitetom ugljika. Ranija studija je pokazala da će CBAM prepoloviti izvoz u 2040. ako te zemlje zadrže svoju flotu termoelektrana na lignit i dodaju nove jedinice.

Nemačka prvi put neto uvoznik električne energije?

PARIZ - Očekuje se da će najveća evropska ekonomija, Nemačka, postati neto uvoznik

električne energije 2023. godine po prvi put od 2002. zbog gašenja elektrana na uglj i nukleari, objavila je Međunarodna agencija za energiju (IEA).

Nemačka planira da isključi sve svoje preostale nuklearne generatore do kraja 2022., dok će takođe zatvoriti veliki deo svoje flote kapaciteta na uglj između 2022. i 2024.

Sporazum nove vladine koalicije u Nemačkoj uključuje izbacivanje uglja do 2030. godine – osam godina pre ranijih planova – i bržu ekspanziju obnovljive energije, navodi IEA u svom Izveštaju o tržištu električne energije - januar 2022. objavljenom danas.

Preostali nuklearni kapacitet Nemačke, koji je osiguravao oko 12 posto ukupne proizvodnje električne energije u 2021., trebalo bi se postupno ugasiti do kraja 2022. U isto vreme, kapacitet uglja bi trebalo da padne sa 35 GW na kraju 2020. na 30 GW u 2022. i manje od 26 GW 2024. godine, navela je IEA.

Oporavak proizvodnje energije iz uglja 2021. i postupno ukidanje nuklearnih kapaciteta povećale su prošle godine emisije iz proizvodnje električne energije prvi put od 2013. (porast od 17 posto) i da bi tek 2024. mogle ponovo pasti ispod nivoa iz 2020., navodi IEA.

Nemačka: Prirodni gas da, nuklearna energije ne u zelenu taksonomiju

BERLIN - Nemačka vlada je proteklog vikenda ponovila svoje protivljenje uključivanju nuklearne energije u taksonomiju zelenih finansija EU, dok je podržala Evropsku komisiju da dopuni pravila uključivanjem prirodnog gasa kao prelaznog goriva.

U pismu poslatom Briselu nakon isteka roka za davanje povratnih informacija o uključivanju gasa i nuklearne energije u zelenu taksonomiju, nemačka vlada je odbila davanje zelene etikete nuklearkama, dok je detaljno navela nove zahteve za gas kako bi se ispunili klimatski ciljevi, prenosi **Argus media**.

"Još jednom smo jasno izrazili naše odbijanje uključivanja nuklearne energije" u taksonomiju EU jer je "rizično i skupo", rekli su ministar ekonomije i zaštite klime Robert Habeck i ministarka životne sredine Steffi Lemke.

Vlada je ukazala na nedostatak sigurnosnih zahteva u oblasti nuklearne energije, ali je ponovila da "dugotrajna" izgradnja novih reaktora "ne nudi kratkoročnu priliku" za postepeno ukidanje energetske intenzivnih izvora energije poput uglja.

Kako bi se postigla ugljenična neutralnost do 2045. godine, prelazna goriva "moraju biti usmerena ka ovim ciljevima" omogućavajući veću energetske efikasnost i povećanje proizvodnje iz obnovljivih izvora energije, kaže se u pismu. Veći udeo obnovljivih izvora u energetskeom miksu takođe

zahteva fleksibilne proizvodne kapacitete koji se povećavaju i smanjuju u vreme manjeg snabdevanja obnovljivim izvorima energije, "što nuklearna energija ne može osigurati", kaže se u pismu.

Istovremeno vlada u Berlinu ističe važnost prirodnog gasa kao prelaznog goriva.

Gas koji se koristi u "ultramodernim i efikasnim elektranama predstavlja most za ograničeni prelazni period" kako bi se omogućilo postepeno ukidanje proizvodnje na uglj 2030. godine, navodi vlada u pismu.

Predloženi ciljevi za prelaz između goriva na niskouglične i obnovljive gasove – 30% do 2026. i 55% do 2030. – navedeni u predlogu taksonomije, međutim, nisu realni, naglašava vlada. Ciljevi promene goriva trebalo bi da budu samo smernice i "omogućeni na fleksibilan način nakon 2036.", navodila se u pismu.

„Ako delegirani akt ostane nepromenjen, a komisija zanemari kritička mišljenja niza zemalja članica... smatramo da bi Nemačka trebalo da ga odbije“, kažu Habeck i Lemke.

Evropska komisija će revidirati predlog na osnovu povratnih informacija država članica, nakon čega svaka članica ima četiri do šest meseci da prigovori na novi delegirani akt.

Francuska ograničava industriji potrošnju struje tokom zime

PARIZ - Francuski energetska regulator CRE ovlastio je operatera prenosnog sistema RTE da ove godine udvostruči broj dozvoljenih obustava napajanja industrijskih postrojenja u pokušaju da izbegne zimske prekide struje.

Taj potez značio je da bi OPS mogao smanjiti potrošnju električne energije sektora industrije do 1.131 MW deset puta u toku ove godine, umesto uobičajenih pet, saopštio je CRE 17. januara. Ipak, dodatni rezovi mogli bi se dogoditi samo na industrijskim mestima koja su se dobrovoljno javila.

Pojačati mehanizam bilo je potrebno s obzirom na "povećani rizik od kvara elektroenergetskog sistema" zbog niske proizvodnje nuklearne energije, rekao je regulator.

Takođe, omogućilo bi OPS-u da "održava vanredne kapacitete s dovoljnim brojem aktivacija i značajnim obimom prekidne energije kako bi sprečio pad frekvencije mreže" kada potražnja premaši ponudu, rekao je RTE Montelu.

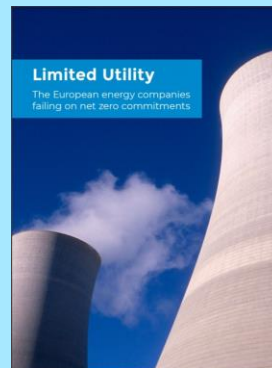
Francuska nuklearna proizvodnja pala je na istorijski najniže nivoe ove zime zbog neplaniranih zastoja reaktora i kašnjenja radova na održavanju u okolnostima pandemije Covida.

Prošle nedelje EDF je smanjio svoj cilj nuklearne proizvodnje za 2022. na najniži nivo u 30 godina nakon niza neplaniranih ispada i upozorio na povećan rizik od nestanka struje ove zime u slučaju hladnog vremena.

Evropska industrija uglja zaostaje na putu ka neto nuli, kaže studija

BRISEL - Evropski proizvođači energije izu uglja nisu na pravom putu da postignu svoje ciljeve smanjenja emisija na vreme kako bi postigao status nule do 2050. godine, prema novoj [studiji](#) klimatskih grupa.

Nijedna od 21 analizirane kompanije nema planove da realizuje sve ključne prekretnice potrebne za postizanje cilja, navodi se u izveštaju analitičkih grupa Europe Beyond Coal i Ember. Šesnaest ih je obećalo da će dostići nultu vrednost do sredine stoleća, dodaje se.

Studija je pokazala da se devet analiziranih preduzeća obavezalo na postupno ukidanje uglja do 2030. godine, a svih 21 će proizvoditi električnu energiju iz elektranana fosilni gas u EU nakon 2035.

Grupacije za ugljalj kažu da bi prebrzo napuštanje tog goriva moglo doneti nepotrebnu ekonomsku štetu.

„Regije koje su pogođene zbog postepenog ukidanja uglja već trpe“, rekao je Brajan Rikets (Brian Ricketts), generalni sekretar evropskog udruženja industrije uglja Euracoal. „Ako želite to učiniti brže, onda šteta postaje još intenzivnija,“ citira Riketsa Bloomberg.

„Važno je nastaviti suditi o ovim kompanijama prema njihovim kratkoročnim i srednjoročnim ciljevima u pogledu obnovljive energije, jer se ciljevi nule često postavljaju daleko u budućnost“, rekla je Felicia Aminoff, analitičarka energetske tranzicije u BloombergNEF-u. „Komunalnim preduzećima je lakše preći na čistu energiju i postupno ukinuti svoje flote uglja ako vlade obezbede okruženje koje podržava politiku.“

Poljska može, mada teško, blokirati klimatski paket EU - Vicepremier

VARŠAVA - Poljska bi mogla blokirati klimatski paket Evropske unije ako se nastavi s ignorisanjem njenih argumenata, upozorava potpredsednik vlade. Poljska vlada, naime, krivi Brisel za trenutni rast cena energije. U Poljskoj su početkom ove godine računi za gas skočili za 54 odsto, a za struju za 24 odsto, piše portal **Notes From Poland**.

Obraćajući se 14. januara za **Polsat News**, upitan dali bi Poljska trebalo da "ukine" klimatski paket EU, vicepremier Jacek Sasin je odgovorio: "Možda će to morati da se učini ako se pokaže da naši partneri u EU ostaju gluvi na naše racionalne argumente".

"Danas više od 60% računa za struju koje plaća svako poljsko domaćinstvo čine troškovi EU, između ostalog, za emisiju CO2," dodao je on.

Početak godine, državni Tauron – najveći poljski dobavljač električne energije, koji zahvata više od trećine tržišta – pisao je svojim kupcima da 59% troškova električne energije proizlazi iz emisijskih jedinica EU, a dodatnih 8% iz zahteva EU za obnovljive izvore energije i energetske efikasnost.

U intervjuu za Polsat, Sasin je priznao da je suprotstavljanje klimatskoj politici EU teško jer, dok je tokom prethodne vlade to bilo pitanje koje je zahtevalo jednoglasnost (i stoga se moglo staviti veto), sada je za usvajanje potrebna samo većina podrške među državama članicama.

"Vrlo je teško izgraditi većinu koja bi blokirala ove prebrze promene klimatske politike", rekao je Sasin.

Sasin je, s druge strane, ponovno ukazao na poteškoće koje izazivaju propisi EU, koji dopuštaju regulaciju cena gasa za pojedinačne potrošače, ali ne i za poslovne korisnike.

Poljska odbija da plaća presudu za rudnik uglja - EU uzima iz budžeta za Varšavu

VARŠAVA - Poljska vlada odbacila je naloge Evropske komisije o plaćanju nepodmirenih kazni

zbog nepoštovanja presude Suda pravde EU o zaustavljanju aktivnosti rudnika lignita u Turou,

koji je bio predmet sukoba Poljske i Češke.

Međutim, vlada je - „kao manje zlo“ - pristala na smanjena finansiranja iz budžeta EU, prenosi

Reuters.

Poljska duguje EU više od 50 miliona evra kumulativnih dnevnih kazni. Komisija je prošle nedelje saopštila da su Poljskoj poslana dva poziva za plaćanje kazni izrečenih rudniku lignita Turou i da još nije dobila novac.

U slučaju da vlada ne plati kazne, Evropska komisija je saopštila da će nadoknaditi novac od plaćanja koje Poljska prima iz fondova EU.

Vlada u Varšavi je reagovala saopštenjem da "to što je po našem mišljenju protivno zakonu EU, Komisija očigledno može da učini, ali za nas je najvažnija energetska sigurnost Poljske i njenih ljudi".

Vlada "može sebi priuštiti" smanjena plaćanja iz budžeta EU ako će Poljska na taj način da izbegne posledice zatvaranja rudnika", rekao portparol vlade Pjotr Miler. Zatvaranje rudnika bi „nekoliko miliona ljudi ostavilo bez električne energije“, dodao je on.

Češka je prošle godine tužila Poljsku pred Sudom pravde EU u Luksemburgu zbog rudnika Turou, koji se nalazi u blizini češke granice, tvrdnjom da ima negativan uticaj na podzemne vode u regionu.

Sud pravde izrekao je Poljskoj dnevnu kaznu od 500.000 eura zbog nepoštivanja privremene mjere i odbijanja da zatvori rudnik.

Vlada Rumunije proširuje subvencije, ali i ograničenje cena energije

BUKUREŠT - Rumunija će od 1. februara proširiti opseg ograničenja cena energije i subvencija za domaćinstva i pojedina mala preduzeća, rekao je premijer Nicolae Ciuca.

Vlada će izdati hitnu uredbu kojom će ograničiti cenu električne energije na 0,68 leva (0,14 evra) po kWh, dok će za prirodni gas gornja granica cene biti postavljena na 0,31 leva (0,06 evra) po kWh, rekao je premijer na konferenciji za novinare u ponedjeljak uveče nakon sastanka vladajuće koalicije, piše portal **See news**.

Vlada će povećati i obim potrošnje na koji se odnose subvencionisane maloprodajne cene, sa 300 kW na 500 kW mesečno.

Uredba o vanrednom stanju biće na snazi od 1. februara do 31. marta, a uticaj na budžetsku potrošnju procenjuje se na 3 milijarde leva (606 miliona evra), prenosi portal **Serbia energy**.

Osim domaćinstava, od šeme pomoći će imati koristi i bolnice, škole, mala preduzeća i pojedini proizvođači hrane.

Vlada je primenila sličnu šemu za račune za električnu energiju i gas od 1. novembra, od čega je koristi imalo oko 6 miliona domaćinstava.

Tržišta gasa ostaju stegnuta u naredne dve godine: EnergyQuest

SIDNEJ - Prema novoj analizi australijske konsultantske kuće **EnergyQuest**, očekuje se da će globalno tržište prirodnog gasa ostati zategnuto tokom 2022. godine, zadržavajući cene ovog energenta na visokim nivoima dostignutim lani širom sveta, zbog nedovoljne ponude.

Mada su globalne cene gasa popustile početkom 2022., a azijske i evropske se spustile ispod 30 USD za milion Btu do sredine januara, EnergyQuest ističe da su i dalje na istorijski visokim nivoima.

"Očekuje se da će ukupni uslovi na globalnim tržištima prirodnog gasa ostati teški 2022. i 2023.", navodi EnergyQuest. Konsultantska kuća ukazuje na nekoliko "važnih rizika i promena u igri" koji bi ove godine mogli uticati na globalno tržište.

Iako se očekuje da će se rast kineske potražnje za LNG-om ove godine usporiti, EnergyQuested je

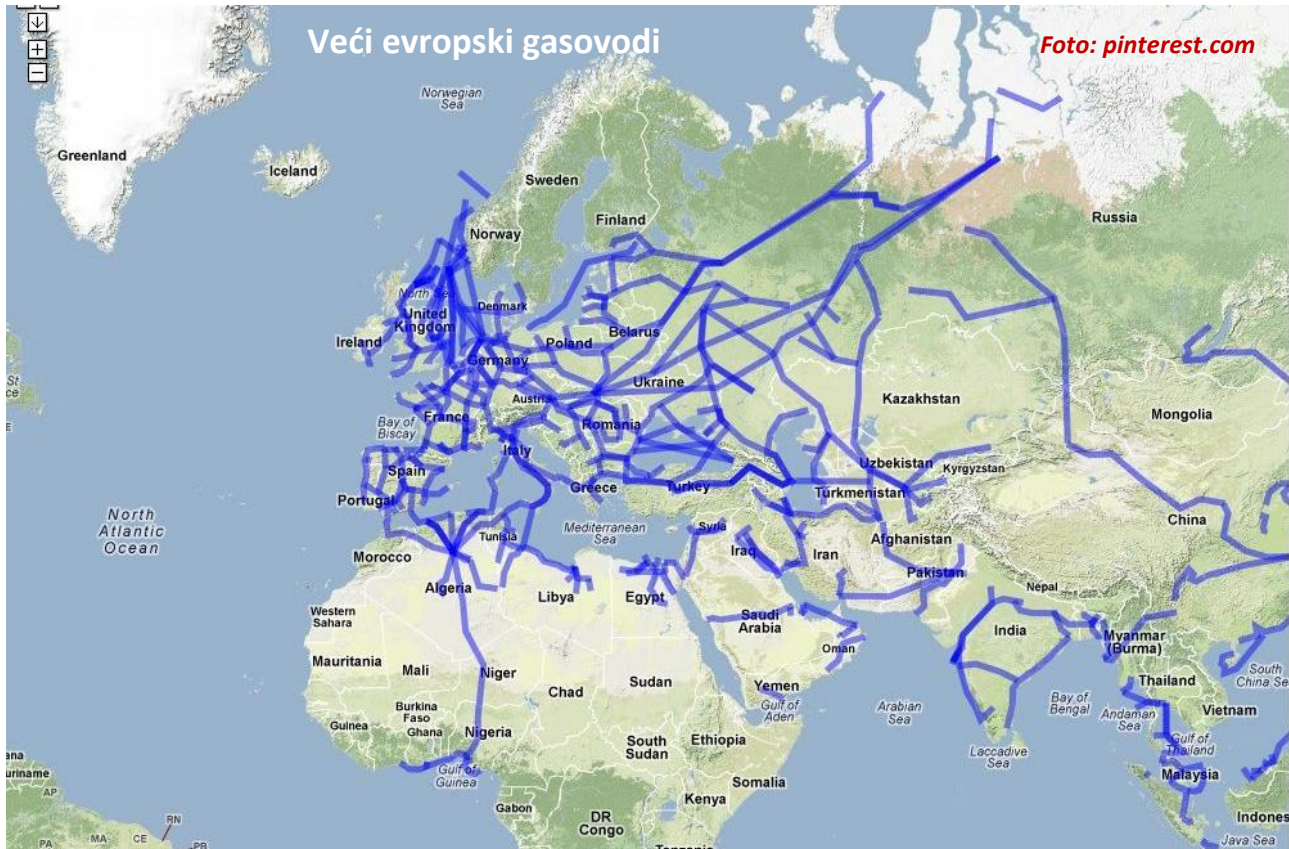

primetio da je kineski uvoz LNG-a u decembru još uvek bio veći za 15% u odnosu na poslednja tri meseca 2020. godine.

Geopolitički razvoji koji uključuju Rusiju, Evropu i/ili SAD u vezi s Ukrajinom mogli bi imati

veliki uticaj, prema EnergyQuestu, kao i odobrenje, ili ne, gasovoda Severni tok 2, za koji EnergyQuest kaže da je neophodan kako bi se bitnije popunila evropska skladišta gasa.

EU pregovara sa alternativnim snabdevačima gasom

AMIENS (Francuska) - Evropska unija razgovara s partnerima o potencijalu za povećanje snabdevanja bloka gasom, rekla je komesarica za energetiku Kadri Simson nakon sastanka s evropskim ministrima energetike u Francuskoj u subotu.

Simson je rekla da će u februaru prisustvovati konferencijama u Azerbajdžanu i Vašingtonu na kojima će razgovarati o načinima povećanja isporuke gasa Evropi.

“Nivoi skladišta gasom u EU znatno su niži nego inače u ovo doba godine”, rekla je novinarima.

Ministri na sastanku u gradu Amiensu razgovarali su o neizvjesnosti na tržištu uzrokovanom krizom u Ukrajini i značajnim padom priljeva iz Rusije posljednjih mjeseci, rekao je Simson.

Gasprom odbio zahtev Moldavije za odloženo plaćanje

KIŠNJEV - Ruski Gasprom odbacio je zahtev Moldavije za plaćanje računa za uvezeni gas u januaru na rate, prisiljavajući zemlju da uvede vanredno stanje u svom energetsom sektoru, saopštila je vlada u sredu.

Zamenik premijera Andrej Spinu rekao je da je zemlja u mogućnosti da plati 38 miliona dolara od ukupnog računa od 63 miliona dolara. Vlada je saopštila da će tražiti od parlamenta da uvede vanredno stanje i da će pomoći Moldovagasu da izmiri račun kako domaćinstva u toj zemlji ne bi ostala bez gasa, piše Tass.

Moldavija i Gasprom potpisali su petogodišnji ugovor koji je počeo 1. novembra, uz dogovoreno plaćanje gasa 20 dana unapred svakog meseca.

